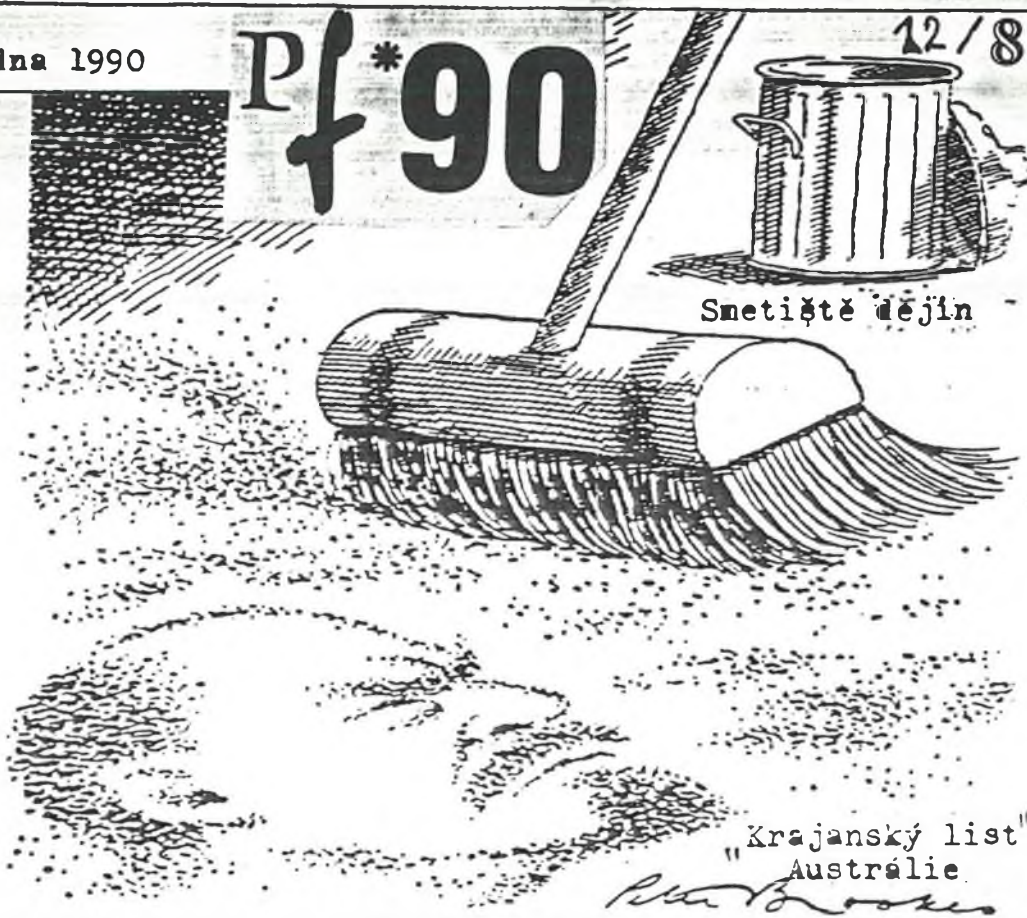

1. ledna 1990

Pf*90

12/89

Snetiště dějin

"Krajanský list"
Austrálie

Viktor Dyk:

Kokardy, jásoť, na praporu prapor.
Srdce se v dálku rozletí.
Jak je to krásné překonati zápor
a býti, růsti, stavěti!

Leč všichni vy, jichž srdce pýchou ztvrdla,
jež opíjí dne oslava,
poslyšte výkřik z básníkovy hrdla:
Boj teprve nám nastává!

Boj se sebou, se všemi zlými pudy,
se sobectvím, jež vede v sráz.
Nezapomenme na svých otců bludy,
nezapomenme běsů v nás!

1918

u v n i t ě č í s l a :

1. President V á c l a v H a v e l.
2. Literární ceny Václava Havla.
3. Vydané sborníky a knihy Václava Havla.
4. Uvedené hry Václava Havla.
5. Anatolij Marčenko byl odsouzen 21.8.1968.
6. Kroky k legalizaci časopisu "Res publica".
7. Ani v USA to není jednoduché.

v y c h á z e l o

1973 - 1975

o h n o v e n o

1987 ročník 7 čís

Vydává: Vladimír Hajný, Čs.armády 34, 787 01 Šumperk

PRESIDENT VACLAV HAVEL

Za posledních dvacet let byly o něm popsány stohy papíru, odvysílány hodiny relací. A podle dějinami osvědčeného přísloví, že doma nikdo není prorokem, byl nám představován jako zrádce, zaprodanec, rozvratník, samozvanec. - Je to spisovatel a dramatik, který dvacet let neviděl doma vytištěnou ani jedinou svoji řádku, dvacet let neviděl ani jediné představení své hry na českém profesionálním jevišti, dvacet let nevycestoval ani na Východ ani na Západ a dvacet let nikdo nesměl spatřit jeho tvář na televizní obrazovce. Ve světě sklízely jeho hry úspěchy, jeho spisy byly překládány do cizích jazyků, byl odměňován významnými zahraničními literárními cenami. Doma byl pivovarským dělníkem nebo těžce manuálně pracoval ve vězení.

Na úrovni světové kultury, stejně jako v ekonomice, je vysoká konkurence, úspěchy se nedají předstírat a ceny se neodělují z protekce. Člověk se může prosadit jenom vysokou kvalitou své práce.

"Jsem spisovatel a píšu to, co chci, a ne to, co by na mě chtěli jiní, a angažují-li se jinak, než svou literární tvorbou, dělám to prostě proto, že to cítím jako svou přirozenou lidskou a občanskou povinnost."

Proč strávil Václav Havel téměř pět let svého života ve vězení? Protože nebyl nikdy jiný než dnes. Protože v dubnu 1975 žádal otevřeným dopisem Gustáva Husáka, aby zvážil míru své historické odpovědnosti za osud této země. Protože vystoupil na obranu nespravedlivě stíhaných občanů. Protože v Chartě 77 žádal o dodržování zákonů a o dialog. Dnes tak módní **d i a l o g** bylo ve chvíli, když je Havel vyslovil v Chartě, posuzováno jako trestný čin podvracení republiky.

"Ve jménu socialismu a šťastného života proti rozvratníkům a samozvancům" doléhala na Havla od poloviny ledna 1977 po čtyři měsíce zuřivá novinová kampaň hodná Goebbelsova hesla, že stokrát opakovaná lež se stane pravdou. Byl to masakr na duši bezbranného člověka ve vězenské cele.

Při druhém zatčení v r. 1979 mu bylo před procesem nabídnuto, že může vycestovat na studijní pobyt do USA. "Odmítl jsem jej z mnoha důvodů: Ze solidarity se svými přáteli; proto, že když jsme si jisti svou pravdou, nezdá se mi být chlapecky utíkat od následků toho, že ji zastáváme; ale i prostě proto, že se nechci stát emigrantem." Byl odsouzen k trestu vězení na čtyři a půl roku nepodmíněně.

Když ho v lednu 1983 ve čtyřicetistupňové horečce s těžkým zápalem plic převáželi z věznice Plzeň-Bory na Pankrác, byl v poutech a měl pocit, že zemře - ale nepožádal, aby mu pouta snali - bránila mu v tom hrdość vězně. A po propuštění z vězení na otázku, zda někdy pociťoval ke svým věznitelům nenávisť, odpověděl: "Nenávisť neumím a jsem tomu rád. Když pro nic jiného, tak už proto, že nenávisť kalí zrak a tím znemožňuje hledat pravdu."

Po návratu z vězení zůstal ve vlasti, ačkoli na Západě mohl mít klid, slávu a dobré bydlo. "Můj buržoazní původ ve mně probudil /nebo přesněji: posílil/ cosi jako sociální cit, totiž odpor k nezaslouženým výsadám, k nespravedlivým sociálním přehradám, k jakékoli rodové či jiné předurčenosti, k tak zvanému vyššímu postavení, ke každému ponižování lidské důstojnosti. Myslím, že všichni by měli mít, pokud možno, stejné šance."

Anatolij Marčenko byl odsouzen 21. 8. 1968

V těchto dnech si svět připomíná třetí výročí úmrtí významného aktivisty za lidská práva, Anatolije Marčenka.

Marčenko po svém prvním uvěznění v sovětských lágrech v letech 1958 - 1966 rozhodl, že podmínky, ve kterých tam lidé žijí, musí být zveřejňovány. Za neustálého pronásledování zběsilým KGB se mu podařilo knihu v samizdatu vydat. Neohroženě vystupoval všude a za všech okolností s kritikou Brežněvovy politiky.

Znovu byl zatčen tři dny poté, kdy 26.července 1968 poslal československým sdělovacím prostředkům otevřený dopis, v němž sovětské vedení upozorňuje na nutnost respektování samostatné vnitřní politiky Československa a varuje před násilným zásahem do věci suverenního státu. Odsouzen byl 21. srpna 1968.

Tehdy začíná křížová cesta Anatolije Marčenka po sibiřských táborech. Byl souzen celkem šestkrát. A přitom stále protestoval: proti vystěhování A.Solženicyna, proti vyhnání A.Sacharova, proti sovětské politice vůči Číně, proti porušování lidských práv v Sovětském svazu. Sovětské vedení poskytovalo k protestům důvodů dost.

Léta 1982 - 1986 strávil ve vězení v Čistopolu. Tam 4.srpna 1986 zahájil hladovku. Jeho hlavní požadavek - osvobození všech politických vězňů a humanizace režimu ve věznicích a táborech v SSSR.

Leady se pohnuly - skutečně začal návrat vězňů z táborů a Marčenko se rozhoduje k ukončení hladovky.

8. prosince 1986 však Anatolij Marčenko náhle umírá ve věku 48 let.

31.října 1988 byl evropským parlamentem posmrtně vyznamenán Sacharovovou cenou za svobodu myšlení, společně s Nelsonem Mandelou.

Ve dnech, kdy si připomínáme Den lidských práv, je třeba připomenout si ty, kteří pro tato práva žili a zemřeli. Dnes už můžeme - a teady musíme vyjádřit nahlas poděkování a hlubokou úctu i Anatoliji Marčenkovi.

10.prosince 1989

Marta Zemanová

Kroky k legalizaci časopisu "Res publica".

30.12.1989

Krajský národní výbor Ostrava, kulturní odbor, náměstí Říjnové revoluce

Vážení párnové!

Obracím se na Vás se žádostí o povolení vydávání a registraci periodické tiskoviny "Res publica". Její vydávání bude zajištěno vlastním nákladem. Ocítáme se zničeňoň nic tváří tvář zákonům, které nejen že zastaraly, ale byly v přímém protikladu s Všeobecnou deklarací lidských práv. Zatímco dotedávna jsme se všichni báli na toto jen poukázat a tvářili jsme se jako by socialistické zákony byly nepřekonatelně uchvatné, zaostávali jsme za stále větším počtem afrických zemí v informovanosti. Monopolem na sdělovací prostředky se Komunistická strana ČSSR a její ÚV dostal do takové izolace, že sami komunisté na demonstraci před budovou "Rudého práva" nesli transparenty s nápisem: "Platit panstvo!" nebo "Konečná vystupte!" a "Nevěřím svému orgánu!"

Jedním z důležitých práv, které bylo uplatňováno diskriminačně bylo právo na svobodu slova a tisku, zaručovanou všem občanům článkem 28 Ústavy ČSSR. V posledně přijatém mezinárodním dokumentu z Vídeňské následné schůzky KBSE se jasně hovoří o získávání, vlastnění, reprodukování a rozšiřování jakýchkoli informačních materiálů, jež má být m.j. i jednotlivým osobám dovolováno.

Při vydávání uvedené tiskoviny se zaručuji, že budu dodržovat platná zákonná ustanovení a Ústavu naší republiky. "Res publica" by chtěla být týdníkem.

Vladimír Hajný, ČSA 34, 787 01 Šumperk

Příloha: "Res publica" č.11/89.

Ani v U S A to není jednoňuché.

Jan a Radka Zmekovi žijí v Arizoně. Jan onemocněl před dvěma lety leukémií, lékaři mu dali naději nanejvýš na tři roky života. Těžké pomýšlení pro člověka, kterému je teprve 28. Pomoci by mohl vhodný dárcce kostní dřeni. Byl nalezen. Pak se však Zmekovi doveděli, že transplantace stojí v USA neuvěřitelných 145.000 dolarů. Sto tisíc již mají od dárců. Kdo chce pomoci na nadrese: Mrs.Radka Zmek,1800 S.Panteno, F-1036, Tucson, AZ 85710, USA. "Právo lidu" č. 4/89, POL-verlag, Postfach 130931, D-5600 Wuppertal 1

Ti, kdož počítají s tím, že Havel usiluje o obnovení "buržoazního pořádku", se hluboce mýlí. Narodil se sice v podnikatelské rodině /1936/, ale od svých dvanácti let se musel velmi těžce protloukat, všechny školy absolvoval při zaměstnání, na vojně byl dva roky, u divadla začínal jako kulisák a oženil se /1964/ s dívkou ryze proletářského původu; jeho žena Olga podnes zůstala pilířem jeho života a nejpovolanějším kritikem jeho počínání. A pokud mu chybí nějaký talent, je to talent k braní. Svě literární ceny rozdává přátelům v existenční nouzi a považuje to za samozřejmé.

"Nejsem komunista ani antikomunista a kritizují-li svou vládu, pak nikoli proto, že je komunistická, ale proto, že je špatná."

Václava Havla jsme viděli 15. ledna 1989, jak rozpačitě stojí s kyticí růží před parlamentem, neboť se mu nepodařilo proniknout k soše sv. Václava, aby je tam položil na památku Jana Palacha. Druhého dne byl na Václavském náměstí zatčen a 21. února odsouzen k 9 měsícům trestu vězení v druhé nápravné skupině. Doma se zvedla vlna a ve světě uragán protestů. Havel byl 17. května podmíněně propuštěn a Miloš Jakeš usoudil, že Havla už zavírat nemůžeme, protože hned protestují všechny hlavy států.

Za půl roku zmasakrovali bezbranné mladé lidi, kteří měli jen písňe, rozžaté svíčky, holé ruce a v nich růže. Ustrnulý čas dějin vystartoval k rekordnímu sprintu, vypukla revoluce a byla ze Západu podpořena zásilkou zbraní: 12.000 tulipánů z Holandska a 50.000 růží z Portugalska. V čele bezbranné "sametové" revoluce stanul Václav Havel se závazkem k tezi filosofa Jana Patočky: "Skutečnou zkouškou člověka není, jak splní roli, kterou si sám vymyslel, ale jak splní roli, která mu byla osudem přisouzena."

Václav Havel odpoví: "Nikdy bych z ruky nepustil něco, co nepovažuji za hotové."

A heslo prezidenta Osvoboditele proměňuje na "Pravda a láska zvítězí."

/Informační centrum Českomoravské
divadelní obce/

12.12.1989

Vzhledem k tomu, že Václav Havel byl v minulosti všelijak nazýván, mimo jiné i zkrachovalým umělcem, pokládáme za vhodné seznámit vás s některými jeho:

LITERÁRNÍMI CENAMI

- Rakouská státní cena za evropskou literaturu /1968/
- Americká cena OBIE za pronikavý úspěch hry Vyrozumění /1968/ a za hru Ztížená možnost soustředění /1970/
- Cena Jana Palacha za literární dílo a obhajobu lidských práv /1981/
- Čestný doktorát od York University v Torontu /1982/
- Čestný doktorát Toulous le Mirail /1982/
- Čestný doktorát honoris causa Toulous le Mirail /1984/
- Cena E. Rotterdamského /1986/
- Čestný člen rakouského Penklubu /1989/
- Mírová cena německých knihkupců /1989/
- Cena míru O. Palmeho /1989/

SBORNÍKY

- Josef Čapek /1963/
- Protokoly /1966/
- Šestnáct dopisů /1983/
- Dopisy Olze /1983/
- Výzva k transcendenci /1984/

UVEDENÝMI HRAMI

- Rodinný večer /1959/
- Zahradní slavnost /1963/
- Vyrozumění /1965/
- Stížená možnost soustředění /1968/
- Spiklenci /1970, 1971/
- Žebrácká opera /1972/
- Audience /1975/
- Vernisáž /1975/
- Horský hotel /1976/
- Protest /1978/
- Chyba /1983/
- Largo desolato /1984/
- Pokoušení /1985/
- Asanace /1987/

KNIHAMÍ

- Protokoly /1966/
- O lidskou identitu /1984/
- Dálkový výslech /1986/
- Ztížené možnosti /1986/